

Főszerkesztő és ideglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olos
Laptulajdonos
CORV
Laptulajdonos

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Siblu

DÉLI HIRLAP

A timiştorontali törvényes bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A háboru Erdély földjén

Az egyik kárpáti hágón keresztül a szovjet és a román csapatok benyomultak Erdélybe — jelenti a Reuter-ügynökség Moszkvából

A szovjet hadsereg elfoglalta Brăila, Tulcea és Sulina dunai kikötőket

A legújabb Rador-távirat: Bucuresti környékén még harcok folynak, a fővárosban azonban nyugalom uralkodik

Kedden közölték a szövetségesek fegyverszüneti feltételeit Bulgáriával

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Tulcea és Sulina városát Romániában — mint Moszkvából jelentik — a szovjet flotta foglalta el, amely a Fekete-tengerből benyomult a Duna torkolatába. Bessarabiában a Chisinau-tól dényugatra körülzárt 12 német hadosztályt teljesen felszámolták, egy részük elcsétt, többségük pedig a csapatok kétségbeesett helyzete láttán megadta magát. Részleteket még e jelentős német erők megsemmisítéséről nem közöltek.

A legnagyobb katonai fontosságot tulajdonítják Toplita helység elfoglalásának, — folytatja a Reuter — amely Roman és Pietra-Neamt városának magasságában van. Ezt a magyar okkupáció alatti erdélyi várost a szovjet és román csapatok a Ceahlau-hegyeken való átkelés után vették be. A szovjet és a román csapatok most ottan az ellenséges csapatoknak Brassó magasságában való belépését veszélyeztetik, úgy hogy a Romániából visszavonulóban levő német erők most észak felől is közvetlenül fenyegetik.

A szovjet erők elfoglalták még Osztrov helységet is, Varsótól északkeletre, valamint Walka-t, az észak-keleti határon fekvő nagy vasúti és közlekedési központot. Varsó városának környékén és belsejében a harcok újból fellángoltak.

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A Moszkvából érkezett legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a szovjet hadsereg elfoglalta Braila, Tulcea és Sulina dunai kikötőket, a Kárpátok nagy kanyarulatában a szovjet csapa-

tok a románokkal együtt behatoltak az egyik hágón és a harcok ma Erdély területén folynak, amely az elmúlt négy év folyamán magyar uralom alatt volt. Preseu helységet Erdélyben visszafoglalták, Bucuresti környékén még harcok vannak, a fővárosban azonban nyugalom uralkodik.

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti: A német Transzeleán-üreg-ügynökség szóvivője kedden reggel elismerte, hogy a szovjet csapatok kiterjedtek az átkelést a Kárpátok egyik hágóján és délnyugat felé nyomulván, beléptek Erdélybe.

Az Egyesült Államok kormánya képviselteti magát Moszkvában a román-szovjet fegyverszüneti megállapodás aláírásánál

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere — mint Washingtonból jelentik — kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya képviselteti magát Moszkvában a Románia és a Szovjet-Unió közötti fegyverszünet aláírásánál.

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A moszkvai rádió közölte, hogy a román kormány egy megbízottja a szovjet erők fogadására indult, hogy az illetékes szovjet hatóságokkal együtt a helyszínen határozzanak a fegyverszüneti feltételek alkalmazásának módjára vonatkozóan.

Musanoff viszi Ankarából Szófiába a fegyverszüneti feltételeket

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A bolgár kormány közölte, hogy a német csapatok távozásban vannak s egy részük már el is hagyta Bulgária területét. A Romániából Bulgáriába visszavonuló német erők lefegyverzik és internálják.

Musanoff volt bolgár miniszterelnök, a bolgár kormány képviselője, kedden Ankarában kézhez kapja a szövetségesek fegyverszüneti feltételeit s azokkal nyomban hazautazik Szófiába.

Mint a berlini rádió jelenti, a Wilhelmstrasse szóvivője hétfőn megadta a nyilatkozat-tételt a bulgáriai helyzetre vonatkozóan.

A bolgár kormány egyébként közölte

azt is, hogy a zsidók ellen fogantatott valamennyi intézkedést hatályon kívül helyezték és megszüntették a zsidókérdés rendezésére létesített kormánybiztosságot is, — mondja a Reuter-jelentés.

A brit sajtó cselekvő bolgár részvételt sürget. Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A brit sajtó

Néhány napon belül befejezik a német csapatok kivonását Bulgáriából — jelenti a moszkvai rádió

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A Daily Mail című angol lap isztanbuli tudósítója azt táviratozza, hogy Görögországban és Bulgáriában szinte végzetes a német erők helyzete, mert az

továbbra is hangsúlyozza, hogy Bulgáriának cselekvő módon hozzá kell járulnia a háboru gyorsabb befejezéséhez, ha azt akarja, hogy a szövetségesek felejtsek el az utóbbi években a német erőknek nyújtott bolgár segítséget. A brit lapok kiemelik Churchill szavait, amelyek szerint Bulgáriának dolgoznia kell a hazafelé vezető utért.

egyetlen visszavonulási ut Jugoszlávián vezet keresztül, a Vardar völgyén, ott viszont a visszavonuló német csapatokat a görög és albán partizánok, valamint Tito marsall reguláris csapatai támadják.

A moszkvai rádió kedden reggel szófiai jelentést közölt, amely szerint a német csapatoknak Bulgáriából való visszavonulását néhány napon belül befejezik.

Fokozódó partizán-tevékenység Görögországban

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A svájci lapok Görögországból azt jelentik, hogy a görög partizánok az utóbbi időben fokozták tevékenységüket. A német hadsereg hadműveletei minden körzetben jelentősen gyengültek és ebből azt a következtetést vonják le, hogy a németek előkészületeket tesznek Görögország kiürítésére is.

Reuter-jelentés a franciaországi harci eseményekről

Bucuresti (Rador). A franciaországi harcok helyzetéről a Reuter-ügynökség a következőket közli: Miután Párizst az utolsó német ellenállási fészkektől is megtisztították, a francia főváros közigazgatását alakítják át, a francia hatóságoknak. Az első élelmiszer- és szállítmányok már meg is érkeztek Párizsba s ezeket az angol-amerikai haderő tovább folytatja majd mindaddig, amíg a főváros hatóságai nem lesznek abban a helyzetben, hogy a saját maguk erejéből ellássák a párizsi körzet 5 millió lakosát. A párizsi német helyőrség maradványai, az élen Scheffer tábornokkal, megadták magukat. Ezután újabb 5000 német katonára került hadifogságba.

Párizstól keletre az amerikai erők a fővárostól 40 kilométerre lévő Neaux városnál átkeltek a Marne folyón és elérték az előző világháborúból ismert Chateau Thierry. Chateau Thierry Párizstól 80 kilométernyire keletre fekszik. Az amerikaiak már Reims városát fenyegetik és egyes megerősítetlen hírek szerint Virmény vannak, amely Párizs és Metz között a fele uton van. A Szajna és a

Majna folyók között a német ellenállás a legkisebb; az angol-amerikai légi erő ezt a körzetet állandóan támadja.

Párizstól nyugatra angol-amerikai csapatok Nantes körzetében szintén átkeltek a Szajna és 40 kilométerrel elhagyván a folyót, Északnyugat-Franciaország felé nyomulnak előre. Más angol-szász erők hidfőjüket szélesítik. A Szajna felől északra lévő német csapatokat az elszigetelés veszélye fenyegeti mind Rouen városa körzetében, mind a szomszédos körzetekben. Rouen majdnem teljesen körülrzártak. A folyó déli partján a német csapatok kétségbeesetten ellenállnak a két irányból jövő támadással szemben. Veszteségeik igen nagyok.

Dél-Franciaországban a helyzet még kedvezőtlenebb a németek számára — folytatja a jelentés. — Marseille város helyőrsége nagyszámú katonával, az élen 1 táborokkal, megadta magát. Marseilleben eddig 35.000 német katonára, köztük 3 tábornok került hadifogságba. Toulon városát végleg felszabadították. A partvidéken az olasz határ felé való előnyomulásuk során az angol-amerikai csapatok elérték Nizza városát. A 19-ik né-

met hadsereg mai iványa a Rhône folyó völgyében vonul vissza. Itt az angol-szászok Montélimar város közelébe jutottak. Lyon városát, amelyet a belső francia hadsereg körülkerített, a Grenoble felől közeledő amerikaiak is fenyegetik. A 11-ik német páncélos dandár és a 193-ik német gyalogos hadosztály kétségbeesett védelmi harcot folytat. Veszteségei felette nagyok.

Bordeaux körzetében, a német csapatok a spanyol határtól visszavonultak és kétségbeesett helyzetben vannak, mivel egyrészt körülkerítették őket, másrészt túlságosan messze vannak az észak-nyugattól, semhogy megkísérelhetnék azt, hogy utat törjenek maguknak odáig. Breagne-ban nyugalom van, kivéve Brest kikötőjét, amelyet az angol-amerikai légi erő, valamint a hajóágyúk éjjel-nappal tűz alatt tartanak. A Clemenceau nevű nagy francia hadihajó, fedélzetén német legénységgel, az angol-amerikai légi erő bombatalálatát következtében elpusztult. A kikötő ellen a szárazföld felől is támadás várható — fejeződik be a jelentés.

hogy nem kell rosszindulat annak megállapításához, hogy Németország helyzete több, mint súlyos, — ezzel fejeződik be a londoni rádió helyzetmagyarázójának nyilatkozatát ismertető Reuter-jelentés.

A nyugati légi háború

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: Az angol-amerikai légi erő hétfőn az északfranciaországi, hollandiai és belgiami német közlekedési és ellátási vonalakat bombázta. Bombázták Frankfurt városát, valamint Stettint és a stettini kikötő berendezését. Ez utóbbi támadás felett nehéz körülmények között ment végbe, mert ezt a körzetet a német légi erők erősen védtek. Ennek ellenére az amerikai bombázó gépek 100 méternyire ereszkedtek le és úgy dobták a bombákat a kikötőre.

Légítámadás magyar és osztrák terület ellen

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: Az angol-amerikai légi erő az elmúlt éjszaka az esseni Krupp-műveket bombázta. A Krupp-műveket a szövetségesek nagy fontosságúnak ogva már számtalanszor bombázták, de a németek mindig megjavították és újraépítették.

Olaszországból felszállt más erők kötelék Magyarországot és több ausztriai helységet bombázták. Az Észak-Olaszországból a Brenneren át vezető közlekedési és vasúti vonalakat, ugyiszintén a délausztriai vonalakat a szövetségesek légi ereje szüntelen támadja.

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: Egyelőre megerősítetlen hírek szerint Brémában és Hannoverben német tengerészek között lázadás ütött ki.

Offenzíva két arcvonalon

Bucuresti (Rador). A Reuter-ügynökség jelent Londonból: A londoni rádió hirmagyarázója hétfőn este a következőképp jellemezte a háborús eseményeket:

— A németek körülzárása és a két arcvonalon folyó offenzíva valóra vált. Franciaországban az angol-amerikaiak és szövetségeseik négy hadsereget teljes ütemben halad a német birodalom felé és minden jel arra mutat, hogy a német hadsereg nincs abban a helyzetben, hogy megállítsa ezt az előnyomulást, vagy természetesen egy megerősített védelmi vonalra vonuljon vissza. A szóbanforgó négy angol-amerikai hadsereg a legkorszerűbb fegyverzettel van felszerelve, rendkívül erős tűzérővel rendelkezik, légi ereje nyomasztó erővel van, páncélos és gépesített egységei pedig már eddig is nagy sikereket értek el s ezeket az ellenség sem vitathatja át. — mondotta az angol rádió hirmagyarázója, majd így folytatta:

— Franciaországban a német erők kétségbeesett kísérletekben vannak, nélkülözik a légi védelmet és teljesen hiányzik a tartalékaik. A német front szárnyain a gyengeség minden jele megmutatkozik és a teljes megsemmisülés veszélye fenyegeti őket, ha nem vonulnak elég gyorsan vissza. A mozgó háború — Berlin is elismeri, hogy most mozgó háború folyik — a legnagyobb veszélyt jelenti a német erők számára, amelyeket az az esélyesség fenyeget, hogy felgöngyölítik őket, mielőtt visszavonulhagynának. A szárnyas bombák franciaországi támaszpontjait már hátulról veszélyeztetik — hangoztatja a brit rádió hirmagyarázója — s tekintettel arra, hogy ezek a támaszpontok nem mozgathatók, hamarosan véget ér a szárnyas bombákkal való támadás Anglia és London ellen Franciaország több körzetében vannak ugyan teljesen elszigetelt német egységek, amelyek fanatikusan büzdének, teljesítik a parancsot, hogy az utolsó golyóig ellenálljanak, harcuk azonban csak guerilla-harchoz hasonlítható, amelyet szintén reménytelenül folytatnak.

— Az európai front másik részén a szovjet hadsereg a nagy közép Európán

síkság felé nyomul előre, amely a múltban is a történelmi nagy döntő harcainak színhelye volt, — mondotta a továbbibban a brit rádió helyzetmagyarázója, majd a következő kijelentést tette:

— Romániának a háborúból való kilépése gyökeres változást jelent Németország katonai és politikai helyzetének alakulásában, Bulgária viszont nem jelent többé semmiféle támogatást sem a német erők számára. Holnap pedig megtörténhetik, hogy Bulgária is Németor-

szág ellenségévé válik. Tíz tábornagy erőt állandóan erősítéseket és fegyvereket kapván a Szovjet-Uniótól és Angliától is, nagy offenzívára készülnek. Magyarország magatartása Németország számára a bizonytalanság egyik tényezője, jóllehet, Magyarország ma még hivatalosan Németország szövetségese. Végül a Németországban lévő idegen munkások milliói, magának a német népnek egészen bizonyosan nem jelentéktelen számú elégedetlen hánvadával szintén a bizonytalanság tényezője, úgy

A Times a finn békekísérletekről: „Van lehetőség a megegyezésre“

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: A Times című angol lap szerint több jel arra enged következtetni, hogy Finnország rövidesen kilép a háborúból. E hír Stockholmból érkezett s mivel Finnország éppen a svéd fővárosban indította meg az új tárgyalásokat, a hírforrás megbízható.

Minden valószínűség szerint a finn kormány kísérletei komoly alapon nyugszanak. Ennek okai a következők: Az április hónapban folyt legutóbbi tárgyalások óta mind a finn, mind a német haderő nyilvánvaló módon gyengült; az új finn kormányt kétségkívül azzal a céllal alakították meg, hogy az országot megmentse, végül az egyedüli remény már csak az ellenséggel való megegyezés és

amint Románia és Bulgária példája mutatja, van lehetőség megegyezésre a Szovjet-Unióval, Anglia és az Egyesült Államok részvételével, — fejeződik be a londoni Reuter-ügynökség jelentése a Times cikkéről.

Herriot válasza Lavalnak

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: Herriot volt

francia miniszterelnök lakásán levelet találtak, amelyből kiderül, hogy Laval a kormányba lépésre akarta rávenni Herriot-t. Kijelentette előtte, hogy ha nem enged kérésének, Németországba deportálják Herriot-t a most megtalált levélben azt a választ adta, hogy semmiféle feltételek mellett sem hajlandó az együttműködésre a német hatóságokkal.

Churchill felhívása az olasz néphez

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: Churchill miniszterelnök bátorító felhívást intézett Olaszország népéhez. Az angol miniszterelnök hangsúlyozta, hogy az angol és amerikai csapatok fő gondjuknak és kötelességüknek tartják azt, hogy az or-

szágot megtisztítsák az ellenséges erők-től. Ez azonban — tette hozzá Churchill felhívása — harc nélkül nem történhetik, s ennek nyomán magától értetődően szenved a polgári lakosság.

— Az angolok és amerikaiak oldalán most olasz kötelek is harcolnak —

Hirdessen
a DÉLI HIRLAP-ban

folytatja az angol kormányelnök felhívása — és remény van rá, hogy a háború rövidesen befejeződik.

A továbbiakban Churchill emlékeztetett arra, hogy a Mussolini vezetése alatt álló Olaszország éppen abban a pillanatban támadta meg Angliát és Franciaországot, amikor e két ország a leggye-

gőbb volt. Ezt nem lehet elfelejteni, de azért minden lehetőséget megtesznek, hogy Olaszország ismét szabad ország legyen, amely felvirágozik, közben az angol-amerikai csapatok igyekezni fognak, hogy a nép szenvedését enyhítsék — fejezi be Churchill miniszterelnök az olasz néphez intézett felhívását.

A középolaszországi hadszíntér

Bucuresti (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Közép-Olaszországban a 8-ik brit hadsereg erős nyomást gyakorol a Firenze és az Adriai-tenger közötti német arcvonalra. A német csapatok itt az úgynevezett „gót-

vonalra” vonulnak vissza. E harcok folyományaképp a brit erők mindössze 6 kilométernyire állanak Pesaro városától. A Liguri-tenger körzetében csak álló harcok folynak.

Legújabb

Ankarai Reuter-jelentés a romániai eseményekről

Bucuresti. Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Ankarai értesítés szerint egy angol ezredes érkezett a török fővárosba, akit Romániának Németországgal való szakítása előtt hat héttel fogtak el Bucurestiben. Az ezredes elmesélte, hogyan folytak le az események. Elmondotta a többi között, hogy Antonescu volt államvezető a királyi palotába ment és Őfelsége I. Mihai királyt igyekezett meggyőzni arról, hogy a harcok tovább kell folytatni. Őfelsége I. Mihai király azonban úgy határozott, hogy megszünteti a harcot a Szovjet-Unióval és elrendelte Antonescu letartóztatását. Röviddel ezután Őfelsége az Antonescu-kormány több miniszterét fontos megbeszélések címén a királyi palotába hívatta. A minisztereket, nyomban megérkezésük után letartóztatták.

A továbbiakban a repülőgépen Ankarába érkezett ezredes elmondotta még, hogy Antonescu kijelentette, hogy augusztus 4-én Hitler főhadiszállásán járt s kérte, hogy a kiképzés céljából Németországban tartózkodó páncélos tartalékkal rendelkezik a harctéri helyzet megszilárdítására nyugaton, keleten és délen egyaránt.

Augusztus 22-én fél 8 órakor a romániai német erők főparancsnokságát értesítették Románia elhatározásáról. Közltek Hansen tábornokkal, hogy a német csapatok ellenőrzése alatt álló bucu resti-pleosti-ut kiürítésére hét órai idő áll a németek rendelkezésére.

Este 10 órakor, miután a bucu resti rádió közölte a hírt, nagy tömeg gyűlt össze a királyi palota előtt, ahol meleg tüntetést rendezett Őfelsége I. Mihai király mellett a hozott elhatározásért, annak ellenére, hogy a német puskák és gépfegyverek golyói ott süvittek a közelükben, — fejeződik be a Reuter-jelentése.

Rendkívüli újdonság!!!

A timișoara-i-temesvári A R O.-mozi

igen nagy áldozatok árán megszerezte az első amerikai filmet Bemutató ma, szerdától kezdve minden nap

Két szív egy csók

nagysikerű operett Carl Brisson, amerikai valcerje.

Rendezte Joe May és Carmine Gallone. — Képrázatos kiállítás, fülbemászó zene, vígság, boldogság. — Pótműsor, Micky Maus, orosz nyelven. — Jegyelővétel. Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek

Aug. 31, csütörtök
Róm. kat.: Rajmond
Protest.: Erika
Ortod.: B. A. öve

HIREK

Napléte: 5.16 6.
Napny.: 18.44 6.
Holkléte: 17.34 6.
Holdny.: 1.45 6.

Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timișoara I., Piața Brătianu 3, távbeszélő 28-10. — Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, címszalaggal küldve, vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Vidéki előfizetők, ha nem eszikken fizetik az előfizetési díjat, ez 20 lejjel nagyobb a bélyegilleték miatt. Postatakarékpénztári (CEC) esektszámla 35-028. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu utca 4, szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő: 17-14.

Allatszemek

Nézem az almafán ugrándozó cinkéket, amint járhadhatatlanul csipegetnek hernyót, bogarat. Gyors munkájuk közben minden pillanatban jobbra-balra tekintgetnek, nem jön-e valahonnan egy ragadozó. A cinke inkább az ágakat mustrálja végig, viszont a harkály meg a függélyes törzs kéretet szereti átkutatni és szaporán szedi ki a fergek petéit. De bármily gondosan végzik a tisztogatást, nincs olyan pillanat, hogy gyorsan körül ne néznének, nem közledek-e feljűk valami halálos veszedelem. Van az almafának négy lábú vendége is, a mókus. Beül két ág közé, elkapja a legközelebbi almát, két kis keze közé fogja, megrágja, otthagya, mert még nem érett. A kis imposztor, aki így bánik el almámmal, e művelet közben szakadatlanul jobbra-balra nézdegél, mert mint a madárkák, ő is reggeltől-estig retteg az ellenségeitől. Valamennyiüknek élete tehát szakadatlan őrtállítás, csupa gyanakvás, félelem, bizonytalanság, állandó készenlét a menekülésre. Ez benne van a szemük tekintetében. Egész pszichéjük a félelemre van beállítva.

Ígyesmit nem látunk az emberhez szokott háziállatainkban. Ezek tudják, hogy nem kell félniük. A háziállatok pszichéje

merőn más, ámbar köztük is igen nagy a különbség. A városi ember két leggyakoribb háziállata a macska és a kutya. Bár mindkettő egyformán teljes biztonságban éli életét, hiszen mind a kettőtől az ember gondoskodik, mégis nagyon kétféle a jellemük. A macska önálló életet él, szerte kalandozik, csak éppen hazajár. A kutya ellenben valóban otthon lakik. Sőt az egyetlen háziállat, amely a házban igazi családtagnak érzi magát s egészen emberissé lett. Aki megfigyeli, rájön, mennyi érzelmi vonás fedezhető fel benne, ami nincs meg a többi állatban. A hű kutyaszemnek páratlan az érzelmkifejező képessége, az egyetlen állat, amely belső világát ilyen sugallóan tudja tolmácsolni. Öröm és fájdalom, harag és meglepődés, szeretet és bánat mind kiolvasható a kutya szeméből. Nincs még egy állat, amely ilyen emberi tudna lenni. Ez a psziche más, mint a többi állat.

Kutyám itt fekszik a lábamnál, én pedig nézegetem az almafa sürgő mardárkát. Okos szemével olykor fölneéz rám a jőbarát biztonságának érzetével. A félelme madárkák szeméből csak egyet tudok kiolvasni: az élet szomorúságát.

(Kronikás)

— A belügyminisztérium rendelkezése a közigazgatás folytonosságáról. (Bucuresti). A belügyminisztérium körrendeletet intézett a hatáskörébe tartozó szervekhez. A rendeletben kötelességükre teszi, hogy e nehéz időben szolgáltatukat tovább folytassák s a győzelembe vett híret megőrizték. A rendkívüli idők mondja a körrendelet — kivételesen nagy teljesítményt követelnek, de az ország jövője és felvirágzása javarészen attól függ, hogy a köztisztviselők miként teljesítik kötelességüket. Eppen ezért a belügyminisztérium elvárja, hogy az idő parancsát mindenki megértse s a köztisztviselők a legnagyobb önmegtartózással, tekintet nélkül a hivatalos órákra, helyükön maradnak. Közügyekben semmiféle mulasztás nem engedhető meg, s az Őfelsége I. Mihai király iránt való hűséggel és teljes bizalommal a kormány iránt, amely az ország érdekei felett őrködik, a közhatalóságoknál a rendes munka tovább folyik. (Rador).

— BUCURESTIBEN ÉJJELE 11 ÓRÁIG SZABAD AZ UTCÁI KÖZLEKEDÉS. (Bucuresti). Bucuresti város katonai parancsnoka rendeletet adott ki, amelyben a nyilvános helyiségek záróráját éjjel 11 órában állapította meg. Ugyanaddig az időpontig szabad a gyalogjárók és járművek utcai közlekedése is. (Rador).

— Öngyilkos aradi postatisztviselő. Az aradi postahivatal Copaceanu Augustin nevű 39 éves tisztviselője felakasztotta magát és amikor rátaláltak, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— Hivatalos órák Timiș-Torontal, Temes-Torontal megye prefekturáján. Timiș-Torontal-Temes-Torontal megye prefekturájának valamennyi hivatalában a hivatalos órákat délelőtt 8-tól 13-ig és délután 16-tól 18 óráig tartják.

— A legszebb francia költemények válogatott gyűjteménye „Les plus belles poésies francaises” címmel nemrég jelent meg a párizsi könyvpiacra. A mostani világszerte ismert és a versgyűjtemény virágoskor, amely szórakozást, enyhülést nyújt és elmélyülést keltet. A XIV.—XX. század legnevesebb francia poétáinak legszebb verseit találjuk e könyvben. Rabelais-tól Pierre Emmanuel-ig. Előszavában Jules Baillois ezt írja: „Vedd magadhoz e könyvecskét, Csusztasd zsebedbe, nem foglald el sok helyet. Forgasd és olvasd, Málvedj el benne. Neked választottam ezeket a költeményeket. Meglátod, milyen nagy és drága kincs lesz birtokodban. A lélek rezdülése, tiszta örömkö, beszenyezhetetlen virágok, szerelem, szenvedés és szépség, vágy és álom, mind-mind megtalálható benne. Egyszerre mindent, ami hiányzik neked, mindent, amit keresel, megtalálsz sorai közé rejtve. Csak olvasnod kell és rabuloksz. És ne feledd el sohasem, hogy minden tele van költészettel, a hajlakkony virágos ág, a madár tovaröppenése és a kősziny szürke semmisség egyaránt. Csak rajtad áll, hogy felfedezd”.

Folyóiratunk a

HAVI SZEMLE

Megrendelhető:

ARAD, Str. Brătianu No. 2-4

Timișoara, Temesvári **CORSO-MOZI** Előadás 3. kor. Távbeszélő 38-45. Bel. szám 6-1108-1939

Ma: **Szökik a kislány** — Maria Denissel Pompa és gátiék. Max Neufeld rendezése

Esővízes kád

Irta: BÉRCZY LAJOS

Eznek a kis komédiának csak a vége érdekes. Ennélfogva eltérünk a megszokott mintáktól, amennyiben előre rövid értesítést adunk a főbb szereplőkről s ezzel a vidám végű szerelmi história első részével már végeztünk is.

Tehát:

Mari néni és Sári kisasszony ugyanabban a háztartásban működik. Sárka a vasárnapokként körülötte dongó arany ifjuság szerint oly eszményi tökéletesség, hogy egyenesen a szépség szobrára lehetne alakítani róla, ha ugyan köbbe vésethető a női báj ekkora mennyisége.

Mari néni pedig egy október-vég álnok szelidségét példázza, amely erős viharok magvát is magában hordja.

Spárka Lukács pénzügyi napidíjas csapodár ifju, aki egy hét előtt Mari néninek udvarolt és most — könnyű kitalálni — Sárkának.

(A drámai mag tehát: Mari néni; hűtlen völgyénye ellen bosszút ílhog).

Szerepel még egy esővízes kád is a történetben. A hosszú szárazság miatt üresen terpszkedik...

Igy! És most hadd jöjjön ez a vidám vég...

Forró nyári délután. Spárka Lukács dobogó szívvvel onon a Sárka imádott testét magában foglaló ház udvarába. Hogy miért ez a nagy óvatosság? Azért, kérjük szeretettel, mert Mari néni, a csufosan elhagyott szerelmes egy pár nap előtt ezt a vesztes fenyegetést kiáltotta oda az emeletről hűtlen Spárgájának: „Letöröm a derekadat, ha még egyszer ide beteszéd a lábaid...”

(Ha összevetjük az elhagyott hölgy amazoni természetét Spárka vékonyka testével, a fenyegetés nem látszik bevált-

hatatlannak).

Spárka tehát onon. Vágyainak sikerét, hogy láthatja Sárát és beszélhet vele, Mari néni; egyik hibájára alapítja. Mari néni ugyanis jókat alszik és álmában erősen és huzamosan horkol. Spárka most az egyik emeleti ajtó felé fülelve, boldogan hallja a mindenén áttörő hangokat és megállapítja: „Álszik. Délutáni álmát alussza. Ó, mily boldogság! Lélfhatom Sárkát!”

Ha azonban a végzet valakjt bukársra szánt, kérélhetetlen. Sárát elküldötte asszonya s így Spárka hiába füttyült az édes jelt. Ellenben az történt, hogy Mari néni hirtelen felébredt. Miután nyújtózkodási tornáját elvégezte, kinézett az ablakon és meglátta Spárgát. Meglátni és felhőrdülni egy pillanat műve volt. De minden emulik. A felhőrdülés is emulik. Mari néni magához tért és egy-két percig várt. Azután megcsillant a szeme és kilépett a várakozás körhintájából, hogy a cselekvés gyors paripájára pattanjon. Előkereste a kapu-kulcsot és kivett a szekrényből egy szelet tortát. „Janika”, szólította meg a konyhában eszenlesen játszó házmeester-fiókat, „itt egy szelet torta, edd meg, de előbb szadj le és zárd be a kaput. Csendesesen végezz, hogy Spárka ur meg ne tudja...”

Igy vált Janika eszközzé Spárka végzete kezében.

És Spárka, kinek bolond szívében a szerelem ült a bakon, tovább füttyülte a hívó dallamot...

Ezalatt az udvarjt megszálta a vihar előtti nagy-csend és a pince-gálfornál mint a végzet jelképe, egy fekete macska ült mozdulatlanul.

Tragikus percek. Mari néni elővette a pokróc-vertót, majd kilépett a folyósóra.

Majd így kiáltott fel sejtelmesen: „Tinta-szagot érzek!”...

E kiáltás durván nekirontott a nagy csendnek és kivégezte, Spárka dobhártyájához ütöde, a fütty-zenét. „Mene-külni!” telefonozott megriadt agya láb izmainak, és Spárka futott z kapu felé. Ó, ó jaj! hasztalan próbálta kinyitni.

Rettenetes!

Szegény Spárka sápadtan támaszkodott a falhoz és bámulta a rossztréfájú kaput, az emeletről pedig sátni gyunkacaj hallatszott...

Spárgát e hang felriasztotta aléttsgából. Menekülésre gondolt. A pincére, hogy ott majd elbukik. Ekkor megpillantotta az esővízes kádat. „Ez jobb, ide buvok” gondolta és meg is tetje.

Közben Mari néni kényelmesen lépett lefelé a lépcsőkök. Nem sietett Ráér, gondolta: „Ketrechen a kakaska!” Igy örvendeztet. Mert háj ki gondol esővízes kádra mint buvóhelyre? Senki Mari néni sem gondolt s ezért számára Spárka kámforrá vált.

Miután hasztalan kereste Spárgát, elunta bogozni a rejtélyt s egy kertj szék-re telepedett. E szék véletlenül közel volt a kádkhoz. Spárka kissé megnyugvott már, fratlásága nem tírte sokáig a félelmet, ki kinyujtotta fejét és arcinfitorokat vágott a háttal ülő Mari néni felé...

A történet most holtpontra jutott volna, ha a Végzet erőteljesen belé nem avatkozik. De belé avatkozott... Igy! Miákon a közeli templom órája négyet ütött, halottaiból feltámadt a cselekvény s a következők történetek:

A kapuajtóban zajosan fordult a kulcs... Sárka haza érkezett.

Az emeletről egy női hang ijedten kiáltja: „Jézusom, az esővízes kádban egy ember ül!...”

Erre: Spárka kiugrik a kádból és a kapu felé rohan...

Mari néni örülten sikoltoz...

A ház folyósói benépesednek...

A kpu-ajlból ijedten kirohanó Sári és Spárka erősen összeütöközik.

Szemben egymással a földre pottyannak...

Viharos kacagás, taps a folyósókon...

Sárka és Spárka egymásra nevetnek...

Kiáltások: Csókoljátok meg egymást!

A két bohó fiatal egymáshoz ugrál és a csókáltás megtörténik... Viharos éljenzés után a szam többször ismétlődik...

Ennyi nyöröri jókedv láttára Mari néni szíve is megenyhül. „Már nem haragszom rátok, gyerekek”, mondja hulló könnyei között...

... De most vesszük észre, hogy e méla

akkord után jó alkalmunk van befejez-

zettni nyilvánítni az igert vidám vé-

get. Meg is tesszük annak felfedésével,

hogy történt pedig ez az eset a mult

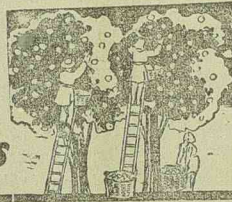
szazadvég egyik esztendejében, a boldog

békekorban. Sokan akkor jókat nevettek

rajta...

HOLNAP

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉR HUZÁSA

Milliós aratás

— Kiki magának első orvosa címen jelent meg dr. Horváth Jenő népszerű egészségügyi tanácsadója. A három jvre-erjedő és a testi élet egész körében egészséges utmutatást nyújtó könyv árát a Bethlen főskola tanárai, akik a kiadást lehetővé tették, mindössze 50 lejben szabták meg. Megrendelhető a pénz előzetes bekiadás vagy utánvét mellett ezen a címen: Cooperativa Bethlen, Ajud. jud. Alba.

— Épületadó kivételese Deva-Déván. (Saj. tud.) A város polgármesteri hivatala az épületek és a butorozott szobák utáni adó kivételést szeptemberre halasztotta el, amikor az erre illetékes bizottság megkezdi működését.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik a fejlethetelen jó, drága férj, édes-apa, nagyapa, testvér, rokon és jóbarát: Kozsinek Elemér temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, ezzel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mond hálás köszönetet a Kozsinek-család.

— A begai kompok szállítási díjai Timisoara-Temesvárott. A polgármester a Timisoara-Temesvárott levő begai kompok szállítási díjait személyenkint öt lejben állapította meg.

(*) Halálozás. Kerekes István (torontálvasárhelyi születésű), e hó 29-én hirtelen elhunyt Timisoara-Temesvárott. Temetése az erzsébetvárosi temető halottasházából lesz augusztus hó 30-án, délután 5 órakor.

— Ügyeletos gyógyszerárak. Augusztus 30-án, szerdán: Aradon: Danciu (a megyei kórházal szemben), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvárott: I.: Irgalmasok (Sft. Ioan-u. 5), II.: Keller (3 August-u.), III. és IV.: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), V.: Corvin (Cloşca-u. 18).

Apróhirdetők

VIDÉKI ur keres butorozott szobát, hertenként félnapra. Ajánlatokat „Vidéki 52” jelgére kér a timisoarai kiadóba. (4352) * KÖZÉPKORU nő elmenne szakácsnőnek uri házba. Timisoara, II., Matasarilor-u., 11. (4460) * MINDENES szakácsnőt keresek. Timisoara, III., Metianu-u., 11., 3. ajtó. (4461) * VILÁGOS, mély gyermekkocsi eladó. Timisoara, IV., Dreptatea-u., 1. (4462) * KERESSEK a reggeli órákra bejárónót. Gyárvárosi előnyben. Timisoara, II., Dacilor-u., 10., 12. ajtó. (4463) * HAZI SZALONNA és zsir eladó. Női kerékpárt veszek. Novac, Timisoara, III., Hebe-u., 32. (4464) * URI HÁZBAN teljes ellátást kaphat, pontosan fizető személy.

Ugyanott elsőrendű ebédkoszt kapható. Cim a timisoarai kiadóban. (4465) * GAZDASSZONYNAK, házvezetőnőnek mennék jősebb házaspárhoz vidékre. Timisoara, IV., Ion Ghica-u., 11., 14. ajtó. (4466) * KIADÓ szoba, tágas, utcai, üres, korszerű, Lahovary piacnál, magánosnál magánosnak. Fürdő és konyha-használat lehetséges. Ajánlatokat címmel „Állandóság” jelgére kérék a timisoarai kiadóba. (4467) * RADIÓT megvételre keresek. Timisoara, II., 3 August-u., 13., 2. ajtó. Érdeklődni 2—8 óráig. (4468) * JÓL FŐZŐ bejáró mindenest vagy szakácsnót szeptember elsejére felfogadok két személyhez. Cim a timisoarai kiadóban. (4469) * HAZMESTERPART keresek. Timisoara, IV., Vacarescu-u., 10. (4470) * FŐZNI tudó mindenest felfogadok. Fjala, Timisoara,

I., Take Ionescu-utca, 23. (4471) * VIL-LANYGRAMOFON, lemezek, könyvek, 42-as vadonatuj félcipő eladó. Timisoara, III., Cluj-u., 1. (4472) * VENNEK szavatoltan féregtelen kombinált szobát és rádió-készülékét. Timisoara, I., Regina Maria-körut, 11., 14. ajtó. (4475) * JÓL FŐZŐ mindenest szakácsnót alkalmaznak. Jelentkezés: Aradon, Eminescu-utca, 15. szám, Jankovics. (928) * POLOSKAIRTAST vállalok. Szivesség-ből 51.00 sz. távb. (4402) * ÜGYVEDI IRODÁJÁT Jon Rang és Jon Gr. Bantas íás; ügyvéd Timisoara, III., Aries-u., 6. alatt megnyitotta. Távbeszélő 45-95. sz. (4411) * ELADÓ 32-es barna magasszárú cipő kifogástalan állapotban. Megtekinthető a Déli Hirlap kiadó hivatalában. (5574) * KIFOGASTALAN fekete nő; télikabátot, magas nyulánk

slakra megvételre keresek. Ajánlatokat „Télikabát” jelgére kérék a timisoarai kiadóba. (5575) * VENNEK jó állapotban lévő zománcozott edényeket. Ajánlatokat „Zománcozott” jelgére kérék a timisoarai kiadóba. (5576) * MEGBIZ-HATÓ csakis rendes, egészséges fiatal mindenest leányt keresek azonnalra. Jelentkezzék rendezett iratokkal a Déli Hirlap kiadóhivatalában. (5577) * BAL-LONKABÁTOT, kifogástalan állapotban lévővó vennék középtermetű nő részére. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Ballon” jelgére kérék a timisoarai kiadóba. (5578) * FERFI részére, magas erős alakra, esőköpenyt megvételre keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Esőköpeny” jelgére kérék a timisoarai kiadóba. (5579)

CAPITOL -mozgó, Arad. Távb. 32-22. Előadás 3. és 5-kor.
Ma: A leppazarabb sport-látványosság bemutató. Vakmerő mutatványok és si-versenyek a nagy hőmezőkön.
Szereltem a nagyvonalon

FORUM -mozgó, Arad. Távb. 20-10. Előadás 3. és 5-kor.
Ma: Az év egyik legkiemelkedőbb filmje:
Sorsdöntő órák
PAUL LISTER, HILDA HILDE, BRAND, HILDE von STOLZ

ROYAL -mozgó, Arad. Távb. 19-33. Előadás 3. és 5-kor.
Ma: LIDA BAAROVA vjlágsikert aratott filmje
Az álarcos szerető
eddig nem látott pazar kiállításban.

ARO -mozgó, Arad. Távb. 24-45. Előadás 3. és 5-kor.
Ma: CINO CERVI korszakalhtób alakítása
a Navarra királyró